

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2016

NAISJÄRJESTÖJEN KESKUSLIITTO – KVINNOORGANISATIONERNAS CENTRALFÖRBUND RY

Naisjärjestöjen Keskusliitto (NJKL) on vuonna 1911 perustettu tasa-arvotyötä tekevien naisjärjestöjen yhteistyöfoorumi. Keskusliittoon kuuluu 57 jäsenjärjestöä, joissa on yhteensä yli 400 000 jäsentä. Liittoa johtaa jäsenjärjestöjen edustajien valitsema 13-jäseninen hallitus ja sen alaiset toimikunnat.

NJKL yhdistää eri toimijoita tavoitteelliseen työhön tasa-arvoisemman yhteiskunnan aikaansaamiseksi. Naisjärjestöjen Keskusliitto on aktiivinen yhteiskunnallinen vaikuttaja ja viestinviejä. Liitto tekee aloitteita, antaa lausuntoja ja kannanottoja ja osallistuu lainvalmistelutyöhön.

VISIO

Osaavat ja vaikuttavat naiset rakentavat yhteistyössä tasa-arvoisen yhteiskunnan.

MISSIO

Naisten aseman, sukupuolten välisen tasa-arvon ja tyttöjen ja naisten ihmisoikeuksien edistäminen yhdessä jäsenjärjestöjen kanssa.

ARVOT

Sukupuolten välinen tasa-arvo * Avoimuus ja yhdenvertaisuus * Poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton
* Moniäänisesti yhteistyössä toimiva * Rohkeasti kantaa ottava

JÄSENJÄRJESTÖJEN JA SIDOSRYHMIEN ODOTUKSET

- **Jäsenjärjestöt**
Yhteinen vaikuttaminen ja viestintä
Jäsenjärjestöjen keskinäinen yhteistyö
Jäsenjärjestöjen näkyvyyden edistäminen
- **Jäsenjärjestöjen jäsenet**
Vaikuttaminen yhdessä naisten oikeuksien ja tasa-arvon puolesta
- **Yhteistyöjärjestöt**
Yhteinen vaikuttaminen ja viestintä naisten aseman ja tasa-arvon huomioimiseksi
- **Valtionhallinto, poliittiset päättäjät ja työelämäjärjestöt**
Vaikuttaminen, päätösten vaikutusten arviointi ja tiedonvälitys naisten näkökulmasta
- **Kansainväliset yhteistyökumppanit**
Kansainvälisen tiedon välitys Suomessa
Aktiivinen kansainvälinen vaikuttaminen

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2016

Vaikuttavaa tasa-arvotyötä

TOIMINNAN PAINOPISTEET

1. Vaikuttaminen naisten aseman, sukupuolten välisen tasa-arvon ja tyttöjen ja naisten ihmisoikeuksien edistämiseksi

- Vaikuttaminen kansalliseen tasa-arvopoliittikkaan
- Naisjärjestöjen Keskusliiton hallitusohjelmavoitteen 2015 - 2019 edistäminen
- Yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden 110-vuotisjuhlavuoden esillä pitäminen ja naisten poliittisen vaikuttamisen edistäminen
- Kuntavaalien 2017 tavoitteiden linjaaminen ja tasa-arvotietoisuuden ylläpitämien yhdessä jäsenjärjestöjen kanssa
- Suurten yhteiskunnallisten uudistusten sukupuolivaikutusten etukäteisarvioinnin vaatiminen, mm. sote-uudistus ja kuntien tulevat tehtävät

2. Yhteistyö jäsenjärjestöjen ja yhteistyökumppaneiden kanssa

- Jäsenjärjestöyhteistyön vahvistaminen yhdessä liiton uuden puheenjohtajan kanssa
- Voimavarojen kokoaminen ja ajankohtaisen vaikuttamisen vakiinnuttaminen Naisjärjestöt Yhteistyössä - NYTKIS ry:n kanssa
- Kansalliseen verkostoyhteistyöhön osallistuminen
- Verkostoituminen vaikuttamisessa
- Yhteistyöhankkeet ja tapahtumat

3. Viestintä vaikuttamisen välineenä

- Tasa-arvovaikuttamisen tehostaminen
- Sähköinen viestintä ja näkyvyyden lisääminen

4. Kansainvälinen yhteistyö

- Kansainvälisen toiminnan strategian laatiminen
- YK:n ja EU:n tasa-arvopoliittikan seuraaminen
- Pohjoismaisen verkostoitumisen ja yhteistyön vakiinnuttaminen

5. Toimintaresurssien turvaaminen ja hallinnon kehittäminen

- Naisjärjestöjen toimintaresurssien turvaaminen
- Sääntöjen päivittäminen
- Jäsen- ja varainhankintasuunnitelman laatiminen

1. Naisten aseman, sukupuolten välisen tasa-arvon ja tyttöjen ja naisten ihmisoikeuksien edistäminen

Vaikuttaminen kansalliseen tasa-arvopoliikkaan

Hallituksen tasa-arvo-ohjelma on valmistumassa vuoden 2015 lopussa. Naisjärjestöjen Keskusliittoa on kuultu ohjelman valmistelussa ja NJKL seuraa tarkoin ohjelman toteutumista ja seurantaa. NJKL painottaa, että sukupuolivaikutusten arviointi tulee tehdä ennakoiden kaikissa yhteiskunnallisissa uudistuksissa, lainsäädännössä ja budjetoinnissa. Samoin tulee huomioida hallituksen talouden tasapainottamistoimien ja kärkihankkeiden sukupuolivaikutusten arviointi. Perusteettomat palkkaerot on poistettava ja samapalkkaisuusohjelmaa on jatkettava tehostetusti. Pidetään tärkeänä työpaikkojen tasa-arvosuunnitelmia koskevien säännösten noudattamista. Vaikuttamisen kohderyhmiä ovat jäsenjärjestöt jäsenistöineen, hallitus ja kansanedustajat, ministeriöt, tasa-arvoviranomaiset, työmarkkinajärjestöt ja media.

Naisjärjestöjen Keskusliiton hallitusohjelmatavoitteiden 2015 - 2019 edistäminen

Naisjärjestöjen Keskusliitto ottaa kantaa ajankohtaisiin kysymyksiin hyödyntäen jäsenjärjestöjen ja muiden tasa-arvoa edistävien järjestöjen asiantuntemusta. NJKL seuraa yhdessä jäsenjärjestöjen kanssa valmisteltujen hallitusohjelmatavoitteiden 2015 – 2019 toteutumista: tasa-arvoinen työ- ja perhe-elämä, tasa-arvoinen kasvatusta ja koulutus, tyttöjen ja naisten hyvinvointi ja terveys, naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäiseminen sekä tasa-arvoinen päätöksenteko ja julkinen hallinto. Erityisesti NJKL seuraa Istanbulin sopimuksen toimeenpanoa sekä naisten aseman kehitystä työmarkkinoilla. Keskusliitto osallistuu tasa-arvoa ja naisten oikeuksia käsitteleviin kuulemisiin, antaa lausuntoja ja kannanottoja, seuraa toimien edistymistä ja viestii niistä jäsenjärjestöilleen.

Naisten äänioikeuden juhluvuosi

Naisjärjestöjen Keskusliiton tehtävänä on naisten oikeuksien ja sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen yhdessä jäsenjärjestöjensä kanssa. NJKL tuo toiminnassaan esiin yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden 110-vuotisjuhlavuoden, Miina Sillanpää 150 vuotta -juhlavuoden ja valmistautuu Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoteen 2017. NJKL pitää esillä juhlavuoden teemojen kautta naisten asemaa suomalaisessa politiikassa ja päätöksenteossa.

Valmistautuminen kuntavaaleihin

Naisjärjestöjen Keskusliitto valmistautuu yhdessä jäsenjärjestöjensä kanssa 9.4.2017 järjestettäviin kuntavaaleihin kuulemalla jäsenjärjestöjä ja linjaamalla yhteiset vaalitavoitteet ja vaikuttamalla vaaliohjelmiin. NJKL kampanjoi naisten asettumisesta ehdolle kuntavaaleissa ja aktivoi naisia osallistumaan yhteiskunnalliseen päätöksentekoon eri tasoilla. On huomattava, että valmisteluvaiheessa olevan sote-uudistuksen yhteydessä kuntien päätöksenteko, vastuut ja rahoitus muuttuvat ratkaisevasti. Muutoksissa on huolehdittava siitä, että naisten tasapuolinen osuus kuntahallinnossa ja sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteissa säilyvät jatkossakin.

2. Yhteistyö jäsenjärjestöjen ja yhteistyökumppaneiden kanssa

Naisjärjestöjen Keskusliitto ja sen 57 jäsenjärjestöä kokoavat yhteen lähes 400 000 naista eri elämäntilanteilta. Jäsenjärjestöissä on neuvonta-, auttamis-, ammatti- naisasia-, liikunta- ja kulttuuri-, yrittäjyys- ja maahanmuuttajajärjestöjä sekä poliittisia järjestöjä. Yhdessä jäsenjärjestöjensä kanssa keskusliitolla on kattava määrä erilaista asiantuntemusta ja osaamista sekä sisällöllisesti että alueellisesti.

Jäsenjärjestöyhteistyön vahvistaminen yhdessä uuden puheenjohtajan kanssa

Naisjärjestöjen Keskusliitto jäsenjärjestöjensä kanssa vaikuttaa tehokkaasti tasa-arvon ja naisten oikeuksien edistämiseen. Jäsenjärjestöjen näkemyksiä kuullaan ja asiantuntemusta tuodaan esiin yhteistyön ja viestinnän keinoin. NJKL luo mahdollisuuksia vuorovaikutukseen jäsenjärjestöjen kesken myös järjestämällä keskustelutilaisuuksia, seminaareja ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa. Jäsenjärjestöjen erilaisuutta hyödynnetään yhteisenä toisiaan tukevana voimavarana. Tammikuussa 2016 tehtävässään aloittava Naisjärjestöjen Keskusliiton uusi puheenjohtaja tutustuu vuoden aikana jäsenjärjestöjen toimintaan ja osaltaan vahvistaa vuorovaikutusta yhdessä hallituksen muiden jäsenten kanssa.

Voimavarojen kokoaminen Naisjärjestöt yhteistyössä - NYTKIS ry:n kanssa

Naisjärjestöjen Keskusliitto ja Naisjärjestöt yhteistyössä – NYTKIS ry kokoavat voimavarojaan ja tiivistävät yhteistyötään tulevan vuoden aikana. Vuonna 2015 aloitetulla prosessilla tavoitellaan erityisesti vaikuttamistyön tehostamista. Tavoitteena on siirtyä yhteisiin toimitiloihin. Yhteistyön tuoma synergiaetu vahvistaa naisjärjestöjen merkitystä.

Kansalliseen verkostotyöhön osallistuminen

Naisjärjestöjen Keskusliitto jatkaa jo tehtyä tiivistä yhteistyötä muiden järjestöjen, verkostojen ja tasa-arvoviranomaisten kanssa ja kehittää uusia toimia vaikuttaa yhdessä. NJKL jatkaa jäsenenä seuraavissa järjestöissä: Naisjärjestöt Yhteistyössä – NYTKIS ry, Väestöliitto ry, Suomen UN Women ry sekä Suomen YK-liitto ry. Keskusliitolla on edustaja Maanpuolustusopetuksen neuvottelukunnassa ja Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden valtuuskunnassa.

Naisjärjestöjen Keskusliitto toimii asiantuntijajäsenenä tasa-arvoasiain neuvottelukunnassa (TANE) ja Tasa-arvotiedonkeskus Minnan asiantuntijaryhmässä. Keskusliitolla on jäsenyys myös Vapepan keskustoimikunnassa. NJKL jatkaa tiivistä yhteistyötä eduskunnan naisverkoston kanssa ja toimii aktiivisesti eri verkostoissa, joita ovat mm. Suomen kansallinen väkivaltaobservatorio, Ihmiskaupan vastainen verkosto ja Suomen 1325-verkosto.

Verkostoituminen vaikuttamisessa

Naisjärjestöjen Keskusliitto jatkaa vuonna 2015 aloittamaansa tiivistä yhteistyötä yhteiskunnalliseen päätöksentekoon vaikuttamisessa naisten oikeuksiin ja sukupuolten väliseen tasa-arvoon yhteistyössä eduskunnan naisverkoston ja NYTKIS ry:n kanssa. Neuvotteluita vaikuttajatahojen kanssa jatketaan. Yhteistyötä tiivistetään myös mm. Vammaisjärjestöjen naisverkoston, uuden Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan (TANE) ja Monika-Naiset Liitto ry:n kanssa.

Yhteistyöhankkeet ja tapahtumat

- **Naisten talous, työ ja hyvinvointi -hanke**

Naisten talous, työ ja hyvinvointi –hankkeessa järjestetään Helsingissä 2016 kansallinen foorumi, jonka teemoina ovat perheen ja työelämän yhteensovittaminen sekä naisten taloudellinen asema ja hyvinvointi Suomessa. Hankkeeseen liittyy kansalaisjärjestöjen laaja kansallinen viestintäkampanja em. teemoista. Foorumissa ja viestintäkampanjassa jaetaan hyviä pohjoismaisia käytäntöjä, uutta tietoa ja ratkaisuja työelämän ja hyvinvoinnin tasa-arvon edistämiseksi ja istuttamiseksi suomalaiseen yhteiskuntaan. Yhteistyötä tullaan tekemään myös työmarkkinajärjestöjen ja poliittisten päätöksentekijöiden kanssa.

Hankkeeseen osallistuvat Naisjärjestöjen Keskusliitto yhteistyössä YK-liiton, Eurooppalaiset ry:n, Naistoimittajat ry:n, NYTKIS ry:n, Suomen Akateemisten Naisten Liitto ry:n, Vammaisjärjestöjen naisverkoston ja Zonta International Piiri 20 ry:n kanssa. Hanke toteutetaan Jenny ja Antti Wihurin rahaston tuella.

- **Kansainvälinen naistenpäivän juhla ja siihen sisältyvä Helvi Sipilä –luento**

NJKL osallistuu jo perinteeksi muodostuneen tapahtuman järjestämiseen 8.3.2016 yhdessä Helsingin yliopiston, Helsingin yliopiston alumniiyhdistyksen ja Suomen UN Womenin kanssa.

- **Juhlavuosien tapahtumat ja kampanjat**

Naisjärjestöjen Keskusliitto osallistuu yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden 110-vuotisjuhlavuoden viettoon sekä valmistelee vuoden tapahtumia ja naisten poliittisten oikeuksien kampanjointia yhteistyössä muiden tahojen kanssa. NJKL osallistuu Miina Sillanpää 150 vuotta –juhlavuoden tapahtumiin. NJKL valmistautuu Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoteen 2017 yhteistyössä jäsenjärjestöjen ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Hankkeet toteutetaan rahoituksen ja yhteistyökumppaneiden varmistuttua.

- **ALKU-MAKU Alueellisen tasa-arvotyön käynnistäminen-hanke**

Alueellinen tasa-arvotyö –hanke kytkeytyy alkaneeseen EU:n rakennerahastokauteen 2014 – 2020, jonka ohjelma-asiakirjoissa on lukuisia velvoitteita sukupuolinäkökulman valtavirtaistamiseksi ja tasa-arvon edistämiseksi. Jotta viranhaltijat pystyisivät nämä velvoitteet toteuttamaan, he tarvitsevat tukitoimia. Hankkeella pyritään vastaamaan tähän tarpeeseen ja siihen haetaan rahoitusta Sosiaali- ja

terveysministeriön ESR-hankehausta. Naisjärjestöjen Keskusliitto osallistuu hankkeeseen kumppanina yhdessä muiden naisjärjestöjen kanssa, mikäli rahoitus varmistuu.

- **Muut hankkeet ja tapahtumat**

Naisjärjestöjen Keskusliitto osallistuu ja kannustaa jäsenjärjestöjään mukaan Suomalaisen Naisliiton Naisten ääni –hankkeeseen, kansallisen väkivaltaobservatorion Valoa, ei väkivaltaa –tapahtumaan YK:n kansainvälisenä naisiin kohdistuvan väkivallan päivänä 25.11.2016 ja STTK:n kansalliseen naisten palkkapäivään. NJKL järjestää ajankohtaisia keskustelutilaisuuksia yhteistyökumppaneiden, mm. Kalevala Korun kanssa.

3. Viestintä vaikuttamisen välineenä

Tasa-arvovaikuttamisen tehostaminen

Naisjärjestöjen Keskusliitto tehostaa ja uudistaa viestintää yhteistyössä jäsenjärjestöjensä kanssa. Järjestöt kehittävät yhteistä viestintää, vaikuttamista ja tapahtumia luoden helposti tunnistettavia viestejä ja toimintoja. Kohderyhminä ovat jäsenjärjestöt, jäsenjärjestöjen jäsenet, yhteistyöjärjestöt, valtionhallinto, poliittiset päättäjät, työelämäjärjestöt ja media.

Sähköinen viestintä ja näkyvyyden lisääminen

Naisjärjestöjen Keskusliitto jatkaa toimintaansa aktiivisena naisten oikeuksien ja tasa-arvon vaikuttajana sosiaalisessa mediassa. NJKL kannustaa jäsenjärjestöjä, luottamushenkilöitä ja jäsenyyjärjestöjä sosiaalisen median käyttämiseen ja hyödyntämään aktiivisesti keskusliiton viestintäkanavien tarjoama näkyvyys. Kahdeksan kertaa vuodessa ilmestyvässä uutiskirjeessään ja tiedotteissaan ja kannanotoissaan keskusliitto viestii ajankohtaisista tasa-arvokysymyksistä ja -tapahtumista sekä tuo esiin jäsenjärjestöjensä ja yhteistyökumppaneidensa toimintaa. Vuonna 2016 uudistetaan järjestön verkkosivut ja uutiskirjeen ulkoasu. NJKL pyrkii lisäämään sosiaalisen median ja henkilökohtaisia yhteyksiä tiedotusvälineisiin ja lisäämään toimintansa näkyvyyttä julkisuudessa.

4. Kansainvälinen yhteistyö

Naisjärjestöjen Keskusliitto seuraa aktiivisesti tasa-arvotyön ja naisten oikeuksien kansainvälistä ja pohjoismaista kehitystä ja viestii teemoista jäsenilleen. Vuonna 2016 kiinnitetään erityistä huomioita YK:n naisten oikeuksien teemoihin ja EU:n tasa-arvostrategian edistymiseen.

Kansainvälisen toiminnan strategian laatiminen

Naisjärjestöjen Keskusliitto laatii strategian kansainvälisen toimintansa tavoitteista, painopisteistä ja kumppanuuksista. Punnitaan nykyisten jäsenyyksien hyötyjä ja mahdollisuuksia. Kansainvälisten asioiden yhteistyötä ja vaikuttamista tarkastellaan kokonaisuutena.

YK:n ja EU:n tasa-arvopolitiikan seuraaminen

Naisjärjestöjen Keskusliitto seuraa YK:n naisten asema -toimikunnan (CSW, Commission on the Status of Women) työskentelyä ja päätöksiä. Keskusliitto pyrkii osallistumaan New Yorkissa 14.-24.3.2016 pidettävään 60. CSW:n kokoukseen, jonka teemana on *Women's empowerment and its link to sustainable development*.

Keskusliitto osallistuu myös CSW-kokouksen oheistapahtumana pidettävän 11. kansainvälisen Helvi Sipilä -seminaarin suunnitteluun ja toteutukseen yhteistyössä NYTKIS ry:n, Suomen Akateemisten Naisten Liiton, Suomen NNKY-liiton ja Suomen UN Womenin kanssa. Helvi Sipilä-seminaarin tema tulee liittymään rauhaan, turvallisuuteen ja kestävään kehitykseen.

Naisjärjestöjen Keskusliitto antaa panoksensa erilaisten kansainvälisten asiakirjojen valmisteluun mm. YK:ssa ja EU:ssa. Osallistutaan NYTKIS ry:n koordinoimaan CEDAW-väliraporttiin teemasta naiseen kohdistuva väkivalta. Välitetään tietoa EU:n tasa-arvoraportoinnista ja seurataan tasa-arvostrategian valmistelua.

Pohjoismaisen verkostoitumisen ja yhteistyön vakiinnuttaminen

Naisjärjestöjen Keskusliitto pyrkii vakiinnuttamaan aiempaa tiiviimmän yhteistyön pohjoismaisissa verkostoissa. Mainostetaan pohjoismaisten naisjärjestöjen Facebook-sivuja ja muita verkostoitumismahdollisuuksia.

Suomi toimii Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajana vuonna 2016. Keskusliitto osallistuu STM:n järjestämiin tasa-arvoaiheisiin tilaisuuksiin Suomessa ja välittää viestiä ministerineuvoston puheenjohtajuudesta pohjoismaisille naisjärjestöille.

Keskusliitto osallistuu European Women's Lobby (EWL) kokouksiin Naisjärjestöt yhteistyössä – NYTKIS ry:n kautta ja vaikuttaa EWL:n hallitukseen Suomen edustajan kautta. Keskusliiton nimeämä edustaja osallistuu EWL:n yleiskokoukseen yhtenä Suomen äänivaltaisena edustajana.

5. Toimintaresurssien turvaaminen ja hallinnon kehittäminen

Naisjärjestöjen rahoituksen tason turvaaminen

Naisjärjestöjen Keskusliiton toiminnasta osa rahoitetaan jäsenjärjestöiltä kerättävillä jäsenmaksuilla (yhteensä 9 500 euroa). Pääosa rahoituksesta saadaan valtionavustuksena Opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Vuodelle 2015 avustusta myönnettiin 158 000 euroa. On huomioitava, että valtion talousarvioleikkaukset kohdistuvat vuonna 2016 kohdistuvat myös naisjärjestöihin. Naisjärjestöjen Keskusliiton tavoitteena on turvata naisjärjestöjen toimintaresurssit.

Sääntöjen päivittäminen

Naisjärjestöjen Keskusliiton hallitus on vuonna 2015 valmistellut sääntömuutoksen, jonka käsittelyä jatketaan vuoden 2016 kevätkokouksessa. Vuonna 2010 hyväksyttyä hallinto- ja talousohjesääntöä kehitetään.

Jäsen- ja varainhankintasuunnitelman laatiminen

Vuonna 2016 valmistellaan jäsenhankintasuunnitelma. Lisäksi laaditaan varainhankintasuunnitelma ja kartoitetaan täydentäviä tulonlähteitä.

Lisäksi seurataan systemaattisesti toimintasuunnitelman toteuttamista vuoden 2016 aikana ja arvioidaan tavoitteiden toteutuminen vuoden 2016 lopussa.

LIITE 1

Tapahtumat vuosina 2016–2018

2016

Juhlivat jäsenjärjestöt:

- Suomen NNKY-Liitto ry 120 vuotta
- Suomen Keskustanaiset ry 75 vuotta
- Naistoimittajat ry 70 vuotta
- Suomen Liike- ja virkanaisten liitto ry 70 vuotta
- African Care ry 15 vuotta

Muut tapahtumat:

- Porin SuomiAreena 11.-15.7.2016
- Kansainvälisen naistenpäivän juhla 8.3.2016
- CSW, New York 14.–24.3.2016
- Miina Sillanpää 150 vuotta -juhlavuosi
- Yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden 110-vuotisjuhlavuosi

2017

Juhlivat jäsenjärjestöt:

- Suomalainen Naisliitto ry 110 vuotta
- Suomen Yrittäjänaiset ry 70 vuotta

Muut tapahtumat:

- Suomi 100 vuotta

2018

Juhlivat jäsenjärjestöt:

- Kotitalousopettajien liitto ry 100 vuotta
- Helsingin Saskia ry 70 vuotta
- Vaikuttajaverkosto WoMan ry 30 vuotta